

Danish University Colleges

Intercultural Health Care and Welfare

Nielsen, Ben Farid Røjgaard

Published in:
Uddannelsesnyt

Publication date:
2014

[Link to publication](#)

Citation for pulished version (APA):

Nielsen, B. (2014). Intercultural Health Care and Welfare. Uddannelsesnyt, 25. årgang(nr. 1), 31-34.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Download policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

UDDANNELSESNYT

Øverste række: Susanne Pommergård Jacobsen, Inger Just, Lene Iskov Thomsen, Helle Bruhn
Nederste række: Birgit Hedegaard Møller, Birgith Sletting, Ingerlise Elnegård

side **17** Feedback er en udfordring
i klinisk undervisning.

side **31** Forebyg kulturchok

side **40** Boganmeldelser

Intercultural Health Care and Welfare

- udviklingen af et tværfagligt internationalt valgfag med fokus på begrebet kulturchock

Af Ben Nielsen, cand.cur. og lektor ved Sygeplejerskeuddannelsen, Professionshøjskolen Metropol. Mail: BNNI@phmetropol.dk

KEYWORDS: Internationalt valgfag, kulturchock, pædagogisk tilrettelæggelse, udvikling, undervisning

Baggrund

Budskabet med artiklen er at kaste lys over indholdet over undervisning, udvikling og evaluering af det internationale tværfaglige valgfag Intercultural Health Care and Welfare. Denne viden er til gavn for undervisere og kliniske vejledere, der møder de internationale studerende i forskellige sammenhænge. Mange indrejsende studerende vælger at afslutte et eller to moduler på Sygeplejerskeuddannelsen på Professionshøjskolen Metropol med eksamen i Danmark, hvorfor mange undervisere og kliniske vejledere direkte er involveret i disses læring.

Jeg har igennem to år været koordinator for valgfaget. At være koordinator i denne forbindelse betyder, at jeg i samarbejde med det internationale team for Institut for Sygepleje løbende evaluerer og videreudvikler valgfaget. Derudover er min rolle at undervise, vejlede og planlægge valgfaget.

Hvorfor et internationalt tværfagligt valgfag på Professionshøjskolen Metropol?

Den danske regering satte i 2013 fokus på, at videregående danske uddannelsesinstitutioner i høj grad skal deltage i internationalt samarbejde og videnudveksling for at skabe internationale lærings- og studiemiljøer til gavn for den faglige integration mellem institutioner i Danmark og i udlandet (1). I rapporten Øget indsigt gennem globalt udsyn opfordres institutionerne til at have fokus på undervisernes engelsksprogede kompetencer med henblik på at sikre kvaliteten af den engelsksprogede undervisning (1). I 2013 var der 252

Abstract

Artiklen har fokus på undervisning, planlægning, udvikling og evaluering af et internationalt tværfagligt valgfag Intercultural Health Care and Welfare, der udbydes på Det Sundhedsfaglige og Teknologiske Fakultet på Professionshøjskolen Metropol. Ifølge den tysk-amerikanske professor Iris Varner og den amerikansk-canadiske professor Linda Beamer er kulturchock en tilstand som opleves af alle, der igennem længere tid befinder sig i en fremmed kultur. I mødet med de studerende er det vigtigt, at kliniske vejledere såvel som teoretiske undervisere har et kendskab til teorien om kulturchock, idet de så kan være med til at italesætte den til gavn for de studerende. På denne måde kan kulturchocket forebygges eller mindskes.

danske sygeplejestuderende, der var på udveksling i udlandet, mens 67 studerende valgte udveksling til Institut for Sygepleje (2).

Intercultural Health Care and Welfare

Valgfaget Intercultural Health Care and Welfare er tværfagligt, idet det er for alle indrejsende studerende til Det Sundhedsfaglige og Teknologiske Fakultet, herunder Institut for Sygepleje, Institut for Rehabilitering og Ernæring, Institut for Teknologi og Institut for Sund-

hedsfaglige og Teknologiske Efter- og Videreuddannelser. Primært er det dog indrejsende sygeplejestuderende, der deltager i valgfaget. Valgfaget udbydes hele året i torsdage i ulige uger med opstart i februar og september måned. Det er forskelligt, hvor mange studerende, der deltager i valgfaget, men erfaringen er, at der deltager ca. 50 studerende i løbet af et kursus (et halvt år), dvs. 100 studerende om året. Fælles for de studerende er, at de fleste er på et klinisk modul.

Formål

Formålet er, at de studerende skal opnå en forståelse af, hvordan de skal agere professionelt inden for sundhed og velfærd i en globaliseret verden. Målet er, at de studerende skal udvikle faglige, interkulturelle og internationale kompetencer som viden om og respekt for andre kulturer samt en evne til at reflektere over egne kulturelle værdier og en forståelse af, hvordan disse værdier kan påvirke egen profession.

Læringsudbytter

Igennem undervisning, refleksion og diskussioner skal den studerende være i stand til at

- identificere forskellige opfattelser af sundhed, sundhedsproblemer og sygdomme i andre kulturer
- afspejle forskellige kulturelle baggrunde og perspektiver i forhold til egen profession
- beskrive, analysere og reflektere kliniske erfaringer i forhold til faglig viden, kompetencer og færdigheder
- søge og bruge teoretisk evidensbaseret viden til at reflektere over egen profession
- foretage sammenligninger mellem sundhedssystemer i oprindelseslandet og det danske sundhedsvæsen og velfærdssystem
- formidle og argumentere med fagsprog på engelsk i en gruppe
- udvikle et socialt og fagligt netværk af internationale studerende

Pædagogisk tilrettelæggelse

Valgfaget er tilrettelagt på den måde, at det er opbygget af en række uafhængige temaer, idet nogle studerende er her hele valgfaget, mens andre kun deltager 2-3 gange. Temaerne skal afspejle aktuelle tværfaglige temaer i det danske sundhedsvæsen og skifter fra år til år. I foråret (februar – juli 2014) er der følgende 9 temaer i spil jf. nedenstående figur 1.

Det er skolens undervisere, der er med til at undervise på valgfaget. Inddragelse af studerendes egne erfaringer er helt centralt, hvorfor de i små grupper til hvert tema afholder et oplæg om dagens tema. Udover traditionel undervisning er der også studiebesøg på fx et sundhedsfremmende center på Vesterbro. Der er indlagt refleksions- og spørgetimer med mig løbende igennem valgfaget, hvor udgangspunktet er de studerendes egne oplevelser, som vi i fællesskab søger at teoretisere. Desuden introducerer jeg til dét at skrive akademiske opgaver i Professionshøjskolen Metropol, litteratursøgning og tekniske retningslinjer for opgaveskrivning. Alle studerende får ved afrejse udleveret et evalueringsskema. Derudover holdes en mundtlig evaluering i slutningen af valgfaget.

Udover at bruge skolens interne kommunikationssystem har jeg oprettet en facebookgruppe IHAW, hvor der løbende lægges artikler og relevant information ind til de studerende. Gruppen er åben for tidligere såvel som for nye studerende, hvorfor den er med til at danne et internationalt netværk for studerende, der har deltaget i valgfaget.

Hvad får de studerende ud af valgfaget?

Evalueringerne viser, at de studerende oplever en sammenhæng mellem valgfagets indhold og læringsudbytte. Nogle af evalueringerne kan læses nedenfor:

1.	Introduktion til omsorg og kulturteorier i en skandinavisk kontekst
2.	Hospitalshygiejne
3.	Kommunikation og seksualitet
4.	Indlagte børn på hospitaler
5.	Vold mod kvinder (og mænd) i en skandinavisk kontekst
6.	Kirurgisk sygepleje i Danmark
7.	Stofmisbrugere i Danmark- marginaliserede patienter
8.	Urban Sundhed
9.	Omsorg for ældre (80+)

Figur 1: Temaer i foråret 2014

■ *I also like the fact of meeting the other exchange students because during the clinical period we do not see each other.*

■ *This class was my favorite class that I took in Denmark. I thoroughly enjoyed meeting with all of the international students every other Thursday. I made many friends in this class and had a great time every day. It was wonderful to really learn about the Danish healthcare system by looking at many different topics in healthcare. The course was very well organized. Ben had the entire schedule complete in August, which is very helpful for exchange students. I knew what to expect every day from the lessons and I was never disappointed. I learned practical information and theoretical information. We practiced applying theory to actual situations, which was fabulous. The course was challenging and very rewarding.*

■ *Denna kurs har varit mycket intressant och givande där det har varit olika aktuella ämnen som förelästs och sedan diskuterats. Vi har bland annat diskuterat urbanisation, kvinnomisshandel och missbruk. Det har varit många bra ämnen där det har varit mycket intressant att diskutera med studenter från andra länder. Denna kurs har bidragit mycket till den breda syn man fått på sjukvård, sjuksköterskeutbildningen, sjuksköterskeyrket och olika nationaliteters förhållningssätt, värderingar och politik.*

Eftertanker til udvikling af valgfaget i fremtiden

Som koordinator på valgfaget er jeg i tæt kontakt med de studerende igennem deres ophold som udvekslingsstuderende. I denne forbindelse er jeg blevet opmærksom på begrebet kulturchock. Jeg oplever, at nogle studerende har svært ved at erkende, at det er i orden, at de kan have svært ved at tilpasse sig til den danske kultur og til den nye rolle som studerende i et andet land. Igennem refleksioner med de studerende lærer jeg dem bedre at kende og får et indblik i deres hverdag som udvekslingsstuderende og forskellige udfordringer forbundet dermed.

Mange teoretikere har igennem årene defineret begrebet kulturchock på forskellige måder (3,4). Kulturchock kan defineres som almindeligt forekommende følelsesmæssig, adfærdsmæssig og erkendelsesmæssig tilstand forårsaget af de psykologiske reaktioner på mødet (5).

Ifølge den tysk-amerikanske professor Iris Varner og den amerikansk-canadiske professor Linda Beamer er kulturchock en tilstand, som opleves af alle, der igennem længere tid befinder sig i en fremmed kultur (6). Kulturchock opleves IKKE kun i forbindelse med dårlig tilpasning, idet en for hurtig tilpasning ligeledes kan føre til

kulturchock, da den indrejsende studerende fx kan føle tab af sin identitet. Dét at opleve kulturchock kan for den studerende føles som en svaghed og som en kritik af dennes tilgang til og åbenhed overfor andre kulturer (5). I sit speciale om kulturchock konkluderer Isabelle Jørgensen netop, at det er de færreste, der vil indrømme, at de har haft svært ved at tilpasse sig den nye kultur, og at det kan føles som et nederlag, at man ikke har klaret det så godt, som man ønskede, og som det var forventet i den fremmede kultur (5). Udvekslingsstuderende kan fx være flove over at skulle indrømme deres nederlag overfor universitetet, som har lagt mange ressourcer i deres ophold, og som har høje forventninger til udbyttet (Ibid.). Men mest af alt er det selvbekyndelsen og selvkritikken, der kan være meget destruktiv for den studerendes selvværd (5).

Ifølge Varner og Beamer består kulturchocket af fire faser, som alle er vigtige for tilpasningen og integrationen til den fremmede kultur (6).

Den første fase, **euforifasen**, varer ofte kun i nogle uger og er forbundet med positive følelser som eufori og spændthed. Det er denne følelse, de fleste turister når at kende, inden de rejser hjem til hjemlandet igen. Den anden fase, **frustrationsfasen**, er af mere negativ karakter og er forbundet med negative følelser. Her vil den studerende blive konfronteret med de kulturforskelle, der er imellem værtskulturen og hjemkulturen. Den studerende vil opleve, at livet i Danmark ikke er så ukompliceret og rosenrødt som først antaget. Denne fase kan vare fra få uger til måneder, hvorfor nogle ikke når at opleve de efterfølgende mere stabile faser.

Den tredje fase, **tilpasningsfasen**, handler om, at man begynder at forstå vigtigheden af tilpasningen til den fremmede kultur og forudsætter en større forståelse for og kendskab til de kulturelle værdier, normer og skikke for bedre at kunne interagere. Eventuelle problemer og bekymringer, som opleves i forrige fase, vil aftage i denne fase i takt med, at man begynder at falde til i den nye kultur. I den fjerde og sidste fase, **integrationsfasen**, har man fået en dybere forståelse for de forskellige værdier, normer og skikke, der er i værtskulturen. Den studerende begynder at tage form af påvirkningerne fra den nye kultur, og dele af den nye kultur kan også blive en del af den studerendes identitet (6). Det kunne så forventes, at man efter disse fire faser er velintegreret og ikke længere oplever interkulturelle problemer, men ifølge Varner og Beamer begynder cyklussen forfra igen og igen (6).

I mødet med de studerende mener jeg derfor, at det er vigtigt, at kliniske vejledere såvel som teoretiske under-

visere har et kendskab til teorien om kulturchock, idet de så kan være med til at italesætte den til gavn for de studerende. På denne måde kan kulturchocket forebygges eller mindskes (7).

Det kræver et godt kendskab til den enkelte studerende, idet de kan være i forskellige faser. Nogle studerende er her i meget kort tid og kommer ikke længere end i den første fase, euforifasen, mens andre studerende vil være at finde i andre faser.

Litteraturliste

1. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Øget indsigt gennem globalt udsyn. Elektronisk publikation. E-mail: fivu@fivu.dk, 2012
2. Tegner, J., Neymark, K. Vinberg Engel, L. Årsrapport fra Internationalt Team. Internationale aktiviteter i Institut for Sygepleje, Professionshøjskolen Metropol, 2014
3. Ward, Colleen et al. The psychology of Culture Shock, Routledge, 2.udgave, 2001.
4. Bochner, Stephen, Furnham, Adrian. Culture Shock: Psychological reactions to unfamiliar environment. Methuen, 1986
5. Jørgensen, Isabelle. Kulturchock hos danske udvekslingsstuderende. Kandidatafhandling. Cand.ling.merc. studiet, Copenhagen Business School, 2010
6. Varner, Iris & Beamer, Linda. Intercultural Communication in the Global Workplace, McGraw-Hill Irwin, 4.udgave, 2008
7. Schnell, Jim. Understanding the shock in "Culture shock". Education Resources Information's Center, 1996

